

[Undervisningsministeren]

tidig har kraftige begrænsninger ved de faglige uddannelser.

Selv om der således samtidig er stigning i søgningen til EFG-uddannelserne, rejser den eksplorative vækst i tilgangen til gymnasiet naturligvis i sig selv en række problemer. Hvis vore seneste prognoser holder stik, vil denne udvikling i søgningen til gymnasiet føre til, at der i løbet af en overskuelig år-række vil blive dimitteret langt flere studenter, end man inden for de hidtil lagte tilgangsrammer for længerevarende videregående uddannelser vil kunne optage. Dette rejser spørgsmålet, om man kan opretholde gymnasiet i dets hidtidige form som en rent studieforberedende og almindelig skole. Bør det ikke overvejes, om man skal give gymnasiet et bredere sigte, således at eleverne ikke udelukkende motiveres til at stile imod en akademisk eller anden længerevarende teoretisk uddannelse? Bør et reformeret gymnasium ikke også indeholde tilbud og fagkombinationer, herunder kombinationer af teori og praksis, som kan give eleverne en vis erhvervskompetence og motivere dem til at søge videreuddannelse, der giver fuld erhvervskompetence, f. eks. ved en kortere videregående uddannelse eller eventuelt i et nyt - fjerde - gymnasieår?

Som forholdene er i dag, må vi altså se i øjnene, at en voksende del af studenterproduktionen hverken vil kunne optages ved de længerevarende videregående uddannelser på grund af adgangsbegrænsningen eller i det system af korte videregående uddannelser, som for tiden er under udvikling. De pågældende har da kun valget mellem at søge beskæftigelse på grundlag af deres studentereksamen - og den giver som bekendt ingen erhvervskompetence - og at påbegynde en anden uddannelse, der netop giver erhvervskompetence. Her kan en EFG-uddannelse være en nærliggende mulighed.

Det siger sig selv, at det vil være meget ressourcekrævende, hvis gymnasiet i stigende grad skal anvendes som rekrutteringsgrundlag til erhvervsorienterede uddannelser på samme niveau. Det vil også skabe nogle personlige problemer for de pågældende. Herudover vil en tendens som den, jeg har beskrevet, kunne komme til at virke direkte forstærkende på tilgangen til 1. g ud fra den betragtning, at den, der ikke har studentereksamen, vil være afskåret fra en videreud-

dannelse. Hertil kommer yderligere, at EFG-uddannelserne er tilrettelagt med henblik på at optage eleverne i direkte forlængelse af folkeskolens afgangsklasser. Et voksende antal studenter inden for EFG-uddannelserne vil skabe en u hensigtsmæssigt stor kundskabs- og aldersmæssig spredning.

I det hele tror jeg, at der er behov for, at vi gennemtænker, hvad det er, vi vil med gymnasiet og med uddannelsen inden for 10.-12. uddannelsesår som helhed. I den forbindelse må vi overveje det helt afgørende spørgsmål, hvor i uddannelsessystemet det vil være nødvendigt at stille krav om studentereksamen som adgangsbetingelse, og hvor det vil være rimeligt f. eks. at kræve 12 års forudgående uddannelse, folkeskolens afgangsprøver el. lign. Vi må under alle omstændigheder væk fra den ganske almindelige holdning: hvis du ikke ved, hvad du vil, så gå hellere i gymnasiet!

Dette fører frem til et ønske om at forbedre studie- og erhvervsvejledningen, og det er noget, der er blevet arbejdet meget seriøst med i de senere år. Det er vigtigt, at eleverne, når de står over for en valgsituation, får et lige så godt indblik i de praktisk orienterede uddannelser som i de teoretiske, og én af mulighederne her vil være at give eleverne i folkeskolens afgangsklasser lejlighed til at opleve, hvorledes undervisningen foregår på en erhvervsskole. Et af problemerne er, at mange af de lærere, der forestår vejledningen, traditionelt har deres baggrund i gymnasieskolen og dermed ikke i tilstrækkelig grad har kendskab til erhvervsuddannelserne og de praktiske vilkår inden for arbejdslivet.

I det hele taget bør man nok overveje at ændre den nuværende situation, hvor for megen opmærksomhed koncentrerer om at komme i/ikke komme i gymnasiet. Andre muligheder, herunder også erhvervsuddannelserne, bør have en mere fremtrædende plads i skolevejledningen. Det må være et mindstemål at få skabt en overskuelig beskrivelse af de tilbud, der gives, og de muligheder, som disse tilbud byder på. Bliver dette ikke opfyldt, får eleverne i realiteten ikke et reelt valg mellem de muligheder, der rent faktisk eksisterer. Et af midlerne til at nærme sig dette mål vil være at få etableret et samtidigt valg mellem de forskellige uddannelsesmuligheder, således at forstå, at der finder en harmonisering sted af tidspunkter, procedu-